

VE-methode voor de peutergroep Stokpaardjes Korein Jupiterstraat

De kenmerkende visie op de voorschoolse educatie en de wijze waarop deze te herkennen is in het aanbod van activiteiten.

Voorschoolse educatie (VE) heeft als doel onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen en waar nodig effectief te bestrijden. Dit doen we door in samenwerking met partners en gemeenten te werken aan het welbevinden en de betrokkenheid van onze kinderen. Als middel hierbij zetten we een VE-programma in. Het aanbod aan activiteiten komt voort uit kind- en groepsobservaties en wordt bijgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus.

VE-programma

We werken met het VE-programma genaamd:

Startblokken.

Op deze locatie wordt gewerkt met voorschoolse educatie waarin de ontwikkeling van kinderen op speelse wijze wordt gestimuleerd.

We maken daarbij gebruik van de methode Startblokken.

Wat houdt Startblokken in?

Startblokken is opgebouwd uit vier bouwstenen voor de ontwikkeling van alle jonge kinderen.

Deze 4 bouwstenen moeten met elkaar in balans zijn:

- Betrokkenheid: hoe betrokken zijn de kinderen bij de activiteit?
- Betekenis: wat zegt het de kinderen, sluit het aan bij hun leefwereld?
- Bedoelingen: wat wil de pedagogisch medewerker bereiken met deze activiteit?
- Bemiddelende rol van de pedagogisch medewerker: waar laat hij of zij het kind zelf ontdekken, waar geeft hij of zij meer sturing?

Werkwijze.

Er wordt gewerkt met thema's. De thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen. Hierdoor herkennen ze het thema en kunnen ze het naspelen op de groep. Een thema duurt ongeveer vier tot zes weken. Tussen twee thema's in is er sprake van een 'thema-loze week'.

De kinderen kunnen loskomen van het oude thema en de pedagogisch medewerkers zijn achter de schermen al aan het werk voor het volgende thema.

Bij Startblokken zijn de thema's niet al uitgewerkt. De pedagogisch medewerkers denken zelf na over betekenisvolle thema's, werkwijzen, activiteiten en materialen. Betekenisvolle thema's zijn thema's die dichtbij de kinderen staan en herkenbaar zijn voor hen. De activiteiten sluiten aan bij het ontwikkelingsniveau en de initiatieven van de kinderen. Achteraf kunnen de pedagogisch medewerkers vaststellen of alles wat ze gedaan hebben, inderdaad betekenisvol was door goed te kijken naar de kinderen. Hoe meer betekenis, hoe hoger de betrokkenheid van de kinderen. Ook worden vooraf aan de activiteiten doelen (bedoelingen) gesteld, zodat een kind zich verder kan ontwikkelen. Tijdens de activiteit blijft de pedagogisch medewerker goed kijken naar de kinderen en naar wat zij nodig hebben. Misschien was de uitleg van de activiteit niet voldoende, kunnen er beter andere materialen worden toegevoegd of moet een pedagogisch medewerker meespelen zodat de kinderen beter tot spel komen (bemiddelende rol).

Er is sprake van een hoge kwaliteit van de activiteit als de kinderen gedurende een langere tijd met een hoge betrokkenheid bezig zijn.

Zo is de activiteit betekenisvol en komen meerdere bedoelingen op een intensieve wijze aan bod.

In de dagplanning wordt de dagritmestructuur vastgelegd. Elke dag kent terugkerende activiteiten. Dat geeft de kinderen een gevoel van veiligheid, het geeft hen houvast. Aan de hand van dagritmekaarten maken we de structuur van de dag zichtbaar voor de kinderen.

Jonge kinderen kunnen nog niet klokkijken en hebben nog weinig besef van tijd. Kinderen kunnen zich erg onveilig voelen als ze niet weten

waar ze aan toe zijn. Er is veel tijd voor spel en spelen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor gevarieerde activiteiten en voor een goede afwisseling. De dagritmekaarten zijn niet alleen geschikt om vooruit te kijken, maar ook om terug te kijken. Kinderen kunnen bijvoorbeeld met behulp van de kaarten aan hun ouders vertellen wat zij die dag allemaal gedaan hebben.

Niet alle activiteiten worden met de hele groep gedaan; er wordt juist bewust gewerkt in kleine groepen. Pedagogisch medewerkers kunnen dan beter inspelen op de ontwikkeling van de kinderen en de hulp en begeleiding beter afstemmen.

Rijke speelleeromgeving.

Wij vinden het belangrijk dat de groepsruimte is afgestemd op de activiteiten en past binnen de werkwijze van Startblokken. Hierin is de inrichting van de groepsruimte van belang:

- De groepsruimte is uitdagend en uitnodigend.
- Er is veel te zien en te doen voor de kinderen. De ruimte is ingedeeld in hoeken, bijvoorbeeld bouwhoek, huishoek, leeshoek en themahoek. De hoeken worden door de pedagogisch medewerkers aangepast aan het thema. Dat maakt de hoeken voor kinderen tegelijkertijd herkenbaar en uitdagend. Zo zal de kast met ontwikkelingsmaterialen bijvoorbeeld altijd puzzels bevatten, maar het puzzelaanbod is voor een deel afhankelijk van het thema dat aan de orde is. De huishoek kan bijvoorbeeld bij het thema circus verrijkt worden met spullen waarin kinderen zich kunnen verkleden als circusartiesten. Ze wanen zich in een heus circus doordat er doeken zijn opgehangen en de ruimte een circustent is geworden. Hierdoor ontstaan extra kansen door het doen-alsof-spel. Maar ook in andere hoeken kunnen materialen worden toegevoegd of tijdelijk verwijderd. Tevens kan er een themahoek worden gemaakt waarin materialen staan uitgestald die passen bij het thema.
- Er is structuur en overzicht. Spullen hebben een vaste plek en zijn gelabeld. Middels een foto met geschreven woord is zichtbaar wat er in een bak of kast te vinden is en wat hier dus opgeborgen moet worden. Dit bevordert de zelfstandigheid. Kinderen kunnen materialen zelf vinden en deze zelf weer opruimen.

Startblokken en ouders.

Ook ouderbetrokkenheid is belangrijk, omdat de ontwikkeling van jonge kinderen voor een belangrijk deel thuis plaatsvindt. Bij elk thema hoort een ouderbrief met informatie over welk thema centraal staat. Ook staan hier tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en kinderen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Denk hierbij aan het voeren van gesprekjes, versjes, liedjes of suggesties van prentenboeken.

Voor we een thema starten, kan aan ouders gevraagd worden om te zoeken naar spullen die aansluiten bij het thema zodat we de omgeving nog rijker kunnen maken of we er activiteiten mee kunnen doen. Dit kunnen spullen zijn die ouders te leen aanbieden of spullen waar zij niets meer mee doen en wel willen afstaan.

- De wijze waarop de ontwikkeling wordt gestimuleerd; in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Wij zorgen ervoor dat kinderen in aanraking kunnen komen met de doelen van Stichting Leerplanontwikkeling (SLO). In bovenstaand VE-programma sluiten we aan bij de ontwikkeling van kinderen met bijzondere aandacht voor taal, rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De wijze waarop de ontwikkeling wordt gevolgd en de wijze waarop op het aanbod wordt afgestemd. Op deze locatie volgen we de ontwikkeling van kinderen aan de hand van het kind-volg-systeem:
- De wijze waarop de ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.

We betrekken ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen door:

wat	doel	hoe
Themabrief.	De themabrief neemt ouders mee in wat wij op de groep doen en dit thuis met de kinderen op te pakken.	Boekjes, liedjes en woorden kunnen in de thuissituatie gebruikt worden en er wordt met regelmaat ouders gevraagd iets voor de groep mee te nemen.
Themabrief doornemen met ouders die de Nederlandse taal niet beheersen.	Ouders die de Nederlandse taal niet beheersen de informatie uit de themabrief over te dragen.	Tijdens de overdracht of een gepland moment.
Feestdagen/ vieringen	Ouders in een andere situatie als enkel de overdracht te ontmoeten.	De Kerstviering, het voorjaarsfeest.

- Het inrichten van een passende ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd en het beschikbaar stellen van passend materiaal.

In elk lokaal zijn hoeken aanwezig waarin een kenmerkend domein van ontwikkeling te herkennen is, bijvoorbeeld een leeshoek, bouwhoek of huishoek. Middels de scanning op welbevinden en betrokkenheid krijgen we inzicht in de ontwikkeling van de kinderen, beoordelen we of de omgeving rijk en uitdagend genoeg is en voeren we aanpassingen door indien nodig.

- De wijze waarop vorm wordt gegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen VE en de hieruit volgende zorgvuldige overgang.

Doorgaande ontwikkellijn

We stemmen jaarlijks onze thema's af met de basisschool De Stokland. Enkele thema's bereiden we gezamenlijk voor, bij andere thema's sluiten we aan op het niveau, interesses en behoeften van de kinderen in de groep. We werken met het Kijk!-overdrachtsformulier om de doorgaande lijn tussen peuterwerk en de basisschool te laten doorlopen.

We zorgen dat we een overdracht plannen waarbij de mentor, de leerkracht en (zeer wenselijk) de ouder en het kind aanwezig zijn.

- Inrichting voorschoolse educatie

Voorschoolse educatie

Bij de Stokpaardjes komen kinderen met VE indicatie 4 ochtenden, 4 uur per ochtend. Dit gedurende de 40 schoolweken.